

Utvecklingsplan för Kvarnbacken och Ängabogården samt en översyn av förvaltningens placering av korttidsplatser

Vård- och omsorgsnämnden

Typ av dokument: Rapport
Beslutande instans: Vård- och omsorgsnämnden
Datum för beslut: 2021-10-25
Diarienummer: XX

Gäller för: XX
Giltighetstid: XX
Revideras senast: ÅÅÅÅ-MM-DD
Dokumentansvarig: Avdelningschef Ekonomi

Utvecklingsplan för Kvarnbacken och Ängabogården samt en översyn av förvaltningens placering av korttidsplatser

Uppdrag

Den 14 juni 2021, § 36, gav vård- och omsorgsnämnden vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en utvecklingsplan för Kvarnbacken och Ängabogården samt att genomföra en översyn av förvaltningens placering och behov av korttidsplatser.

Boenden

Kvarnbacken

Kvarnbackensskolan byggdes om 2008 sedan till det som då kallades Kvarnbackens rehabcentrum. Syftet var att samla alla resurser för rehab och korttidsboende under ett tak.

Kommunen har fortfarande sin rehabverksamhet samlad på Kvarnbacken. Det finns utrymmen för träning och arbetsterapi och i lokalerna har arbetsterapeuter och fysioterapeuter sina kontorsrum.

På Kvarnbacken finns 30 korttidsplatser i 26 fullvärdiga lägenheter. Före pandemin användes fyra lägenheter som dubbelrum för att skapa fler korttidsplatser. Av de 30 platserna har 15 platser använts som korttidsboende och 15 platser som växelvård.

Det finns dessutom kontor för vårdplaneringssjuksköterskor, chefer och administratörer.

Ängabogården

Ängabogården är ett särskilt boende för äldre som har 32 platser för fysiskt sjuka. Avdelning Österbo och Västerbo. Lägenheterna består av ett mindre rum (ca 17m²) och saknar kokmöjlighet. Lägenheterna är placerade i fyraenheter med ett gemensamhetsutrymme. Det finns också 7 demensplatser på avdelning Ängen med fullvärdiga lägenheter.

På Ängabogården finns lokaler för personal såsom administration, rehab och sjuksköterskor samt förråd. Lokalerna ägs av Alingsåshem.

Kaptenen

Kaptenen har 24 demensplatser organiserade i tre avdelningar med 8 platser vardera. Kaptenen är beroende av Ängabogården eftersom det saknas personalutrymme, kontor och förråd. Lokalerna ägs av Riksbyggen, bostadsrättsföreningen Kaptenen.

IVO förlänger inte tillståndet för Frösunda

Frösunda omsorg har drivit verksamheten på Ängabogården och Kaptenen sedan 2014-10-01. Hösten 2018 skulle tillståndet förnyas (dnr 6.3.1–13658/2018) för att bedriva permanent särskilt boende för äldre. Inspektionen av vård och omsorg (IVO) avslog ansökan och i beslutet framgick att rummen på Ängabogården är relativt små och saknar möjlighet att tillaga enklare måltider. En dialog inleddes mellan Frösunda, förvaltningen och IVO om lokalerna istället kunde användas till demensplatser. IVO gjorde en inspektion av lokalerna och frågan avslogs.

Kommunen fick i ett yttrande, under sommaren 2019, svara på när avveckling av det permanenta boendet kunde ske och när kommunen planerade att ta över driften. Den första oktober 2020 gick avtalet ut och kommunen tog över.

I yttrandet till IVO kommunicerades det att verksamheten skulle omvandlas till korttidsboende eller avvecklas.

Korttidsboende

Följande inriktning på korttidsplatser finns.

1. Brukare som efter sjukhusvistelse får plats på korttidsboende eftersom de inte kan återvända direkt till sitt ordinära boende. Många har behov av rehabilitering
2. Brukare med beslut om särskilt boende som vistas på korttidsboende i väntan på plats
3. Brukare i livets slut så kallade VILS, som inte kan vårdas i sin hemmiljö utan vårdas på korttidsboende
4. Brukare med växelvårdsbeslut som regelbundet vistas på korttidsboende som avlastning för anhöriga

Förvaltningen beräknar behovet av korttidsboende i egen regi till ca 30 platser oavsett inriktning.

Framtida brist på demensplatser

Nämndens behov av äldreboendeplatser har minskat under pandemin och i dagsläget finns det endast brist på demensplatser. Förvaltningen prognostiserar att behovet av demensplatser succesivt kommer öka under 2020-talet. För att möta det ökade behovet av demensplatser behöver fler demensplatser skapas.

På Kaptenen finns 24 demensplatser och på Ängabogården 7 demensplatser. Kaptenen är beroende av Ängabogårdens administrativa lokaler. Ett beslut att lägga ned Ängabogården får som konsekvens att även Kaptenen läggs ned. Beslutet skulle innebära en minskning av antalet demensplatser med 31 platser vilket medför en stor brist på demensplatser i Alingsås.

Förslaget från förvaltningen var att flytta korttidsplatserna från Kvarnbacken till Ängabogården och använda Kvarnbacken som särskilt boende med inriktning mot demens. Genom att flytta samtliga korttidsplatser till Ängabogården oavsett inriktning, så hade nämnden fått ut det mest optimala antalet demensplatser och det antal korttidsplatser som förväntas att erfordras. Dessutom skulle livslängden för Ängabogården och Kaptenen förlängas.

Personalens synpunkter

Personalen har framfört sina synpunkter och de risker som de kan se i en omfattande skrivelse, dnr 2021.118 VON, daterad 21-04-25, och i en risk och konsekvensanalys (RoK) som gjordes med de fackliga organisationerna av ansvarig avdelningschef den 2021-04-29 och 2021-05-07.

Förvaltningen delar personalens uppfattning att Kvarnbacken är ett bättre alternativ än Ängabogården för att bedriva korttidsverksamhet då det är samlokaliserat med rehabverksamheten i kommunen. Lokalerna är specifikt inriktade mot rehabilitering och funktioner sitter nära, därmed kan brukares behov enklare tillgodoses. Förvaltningen delar även personalens synpunkter att längre transporter medför att nuvarande arbetssätt med korta ledtider kan försvåras. Avslutningsvis håller förvaltningen med om att lokalernas utformning på Ängabogården kan medföra sänkt kvalitet.

Förvaltningens förslag

Det begränsade antalet demensplatser i Alingsås kommun medför att beståndet av boende för äldre behöver nyttjas så att vård- och omsorgsnämnden får så många demensplatser som möjligt. I synnerhet gäller det de kommande åren i väntan på nybyggnation av äldreboenden. Att redan nu lägga ned Ängabogården och Kaptenen är inte möjligt ur den aspekten. Förvaltningen ser därför som enda val att flytta delar av korttidsverksamheten till Ängabogården.

Brukare med korttidsbeslut i form av växelvård flyttades över till Ängabogården från och med vecka 25. Även brukare med andra behov av korttidsboende har fått sina insatser tillgodosedda där. Det har fallit väl ut och även personalen är överens om att det fungerar väl. Alla brukare med behov av rehabilitering har däremot vistats på Kvarnbacken.

De synpunkter som framkommit från personalen delas av förvaltningen varför viss korttidsverksamhet bör fortsätta att bedrivas på Kvarnbacken. Förvaltningen föreslår därför att:

- 8 korttidsplatser finns kvar på Kvarnbacken där brukarna är i behov av rehabilitering efter sjukhusvistelse
- 20 platser på Kvarnbacken konverteras till demensplatser
- Ängabogården avdelningar Österbo och Västerbo konverteras i sin helhet till 31 korttidsplatser

För att optimera antalet demensplatser ur nuvarande bestånd bör all korttidsverksamhet flyttas från Kvarnbacken till Ängabogården. Förvaltningen bedömer dock att verksamhetens behov bör ha företräde över optimalt nyttjande av platser. Förvaltningens förslag innebär att det antal demensplatser förvaltningen får i samband med förändringen är 8 färre och med en överkapacitet på 10 korttidsplatser. I förvaltningens bedömning tas även hänsyn till nämndens vilja att fasa ut Ängabogården och Kaptenen ur beståndet. När det sker kommer korttidsverksamheten, i sin helhet, att flytta tillbaka till Kvarnbacken.